

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I
KNJIŽEVNOST

NASTAVNI PLAN I PROGRAM II (DRUGOG) CIKLUSA STUDIJA

Zenica, septembar 2021. godine

SADRŽAJ

1. OPĆE INFORMACIJE.....	3
1.1. NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA.....	3
1.2. ŠEF STUDIJSKOG PROGRAMA	3
1.3. NAUČNO PODRUČJE STUDIJSKOG PROGRAMA	3
1.4. NIVO STUDIJSKOG PROGRAMA.....	3
1.5. AKADEMSKA TITULA I STRUČNO ZVANJE.....	3
1.6. TRAJANJE STUDIJSKOG PROGRAMA	3
1.7. BROJ ECTS BODOVA.....	3
2. OPĆI DIO	3
2.1. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA	3
2.2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM.....	4
2.3. USLOVI ZA UPIS NA STUDIJ	4
2.4. KOMPETENCIJE SVRŠENIKA STUDIJSKOG PROGRAMA	5
2.5. MOGUĆNOST ZAPOSŁJAVANJA SVRŠENIKA	6
2.6. MOGUĆNOST NASTAVKA STUDIJA	6
2.7. MOGUĆNOST DIFERENCIJALNOG STUDIJA	6
3. NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA	7
4. PROGRAMSKI SADRŽAJI.....	9
4.1. DEVETI SEMESTAR.....	9
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U LINGVISTICI	10
SAVREMENE METODE USVAJANJA ARAPSKOG JEZIKA.....	12
SAVREMENI ARAPSKI JEZIK IX	14
ARAPSKA KNJIŽEVNA KRITIKA.....	16
ANALIZA DISKURSA U ARAPSKOM JEZIKU	18
EVROPSKI KOLONIJALIZAM I ARAPSKI SVIJET	20
SAVREMENA ARAPSKA LINGVISTIKA	22
4.2. DESETI SEMESTAR	24
AKADEMSKO PISANJE.....	25
SAVREMENI ARAPSKI JEZIK X.	27
JEZIK ARAPSKIH MEDIJA.....	29
ISTRAŽIVAČKI RAD U METODICI NASTAVE ARAPSKOG JEZIKA	31
ARAPSKA FILOLOGIJA U ROKOPISIMA BOŠNJAČKIH AUTORA.....	33
STILOVI U ARAPSKOJ MODERNOJ KNJIŽEVNOSTI.....	36
IZRADA MAGISTARSKOG RADA	

1. OPĆE INFORMACIJE	
1.1. Naziv studijskog programa	ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
1.2. Šef studijskog programa	Red. prof.dr. Mejra Softić
1.3. Naučno područje studijskog programa	Područje humanističkih znanosti
1.4. Nivo studijskog programa	II ciklus: postdiplomski (magistarski) studij
1.5. Akademska titula i stručno zvanje	Magistar arapskog jezika i književnosti
1.6. Trajanje studijskog programa	Jedna akademska godina (dva semestra)
1.7. Broj ECTS bodova	60 (šezdeset) ECTS bodova

2. OPĆI DIO
2.1. Organizacija i trajanje magistarskog studija
<p>Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 6/09), člana 63. stav (2) tačka c) Statuta Univerziteta u Zenici, a u vezi s članom 207. Statuta, Senat Univerziteta u Zenici na 3. sjednici održanoj 29.02.2012. godine donio je Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici prema kojem je utvrđena organizacija i trajanje studija.</p> <p>Organizacija nastave i realizacija drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost vršit će se u skladu sa nastavnim planom i programom. Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademske godine, koji uključuje i termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje NNV fakulteta najkasnije 15 (petnaest) dana prije početka zimskog semestra akademske godine.</p> <p>Studijski program drugog ciklusa studija arapskog jezika i književnosti realizuje se kroz teorijsku i praktičnu nastavu, lektorske vježbe, seminare, radionice i sl.; samostalan rad, kolokvije, dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici organizovan od strane Univerziteta, odnosno fakulteta i drugih registrovanih organizacija iz različitih oblasti, na projektima od značaja za lokalnu zajednicu; provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit i sl.); izradu seminarskih radova ; izradu magistarskog rada i druge oblike angažovanja studenta u skladu s prirodom studijskog programa.</p> <p>Drugi ciklus studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost nastavničkog je usmjerenja, traje 1 (jednu) akademsku godinu, odnosno 2 (dva) semestra; vrednovan je sa 60 (šezdeset) ECTS bodova i organizuje se kao redovni samofinansirajući studij.</p> <p>Nastavne i druge aktivnosti na drugom ciklusu studija izvodit će se u skladu sa</p>

Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

2.2. Nastavni plan i program magistarskog studija

Nastavni plan i program magistarskog studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost je jedinstveni dokument koji u sebi sadrži nastavni plan i nastavni program. Nastavnim planom su utvrđeni:

a) nastavni predmeti b) ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada; c) način raspodjele i ukupan broj ECTS bodova za svaki predmet; d) izrada magistarskog rada (kao zasebne aktivnosti) s brojem ECTS bodova.

Nastavnim programima su utvrđeni: a) sadržaj nastavnih predmeta; b) način izvođenja nastave; c) način polaganja ispita i drugih oblika provjere znanja, u skladu sa studijskim programom; d) preporučeni udžbenici, priručnici i druga literatura neophodna za pripremu i polaganje ispita iz pojedinih nastavnih predmeta; e) deskripcije procedura prijave i odbrane magistarskog rada.

Nastavni plan i program II. (drugog) ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost sastoji se od obaveznih i izbornih predmeta, samostalnog istraživanja u metodici nastave arapskog jezika i izrade magistarskog rada. Nastavni plan i program utvrđuje i predlaže NNV fakulteta, odnosno Vijeća studija, a donosi Senat Univerziteta.

2.3. Uslovi za upis na magistarski studij

Upis na magistarski studij na Odsjeku za arapski jezik i književnost vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta, odnosno Vijeća studija, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona na Plan upisa studenata.

Konkurs se u pravilu raspisuje 3 (tri) mjeseca prije početka nastave, a pravo upisa na magistarski studij imaju kandidati sa završenim odgovarajućim dodiplomskim studijem (i stečenim zvanjem profesora arapskog jezika i književnosti), koji se vrednuje s 240 (dvije stotine i četrdeset) ECTS bodova, kao i kandidati koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima (uz stečeno isto zvanje ili zvanje diplomiranog orijentaliste arabiste).

Kandidati koji su prethodni stepen obrazovanja završili na nekom od stranih univerziteta stiču pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome, odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u stranoj državi.

Kandidati koji su u BiH ili u nekoj stranoj državi završili četverogodišnji dvopredmetni studij arapskog jezika i književnosti s arapskim jezikom kao drugim studijskim predmetom (po bolonjskim kao i predbolonjskim nastavnim planovima i programima) dužni su dodatno polagati diferencijanu grupu predmeta čiju relevantnost za nastavak magistarskog studija uvrđuje Komisija za prijem kandidata.

Minimalni broj kandidata potreban za pokretanje nastave na drugom ciklusu studija jeste 5 (pet) polaznika.

Postupak upisa studenata se vrši u skladu sa članom 27. Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Prijem i upis studenata na magistarski studij na Odsjeku za arapski jezik i književnost vrši se u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta, i Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici, te na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Upis prve generacije na magistarski studij Odsjeka za arapski jezik i književnost planiran je u akademskoj 2019./2020. godini.

2.4. Kompetencije svršenika magistarskog studija

Cilj drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost jeste da studenti unaprijede i nadgrade kompetencije koje su stekli na dodiplomskom studiju, kako bi se dodatno osposobili za sistematično razumijevanje, savladavanje i unapređenje stečenih saznanja u oblasti arapskog jezika, književnosti, historije i kulture naroda ovog govornog područja, savremenih metoda u usvajanju i poučavanju stranog jezika, savremenih lingvističkih i glotodidaktičkih teorija, primjene različitih metoda u pismenom i usmenom stručnom prevođenju, kako bi unaprijedili i produbili lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske kompetencije u arapskom jeziku te sposobnosti primjene tehnika znanstvenoga i istraživačkog rada, različitih metodologija lingvističkih istraživanja i kako bi kroz samostalna istraživanja razvijali vlastite vještine i učili se kritičkom rasuđivanju.

Na drugom ciklusu studija, studenti Odsjeka za arapski jezik i književnost stiču sljedeće opće i stručne kompetencije:

- poznavanje i primjena odgovarajućih metoda istraživanja i razvoja vlastite prakse;
- sposobnost preuzimanja odgovornosti za osobni profesionalni razvoj i učenje kroz procjenjivanje i refleksiju vlastitoga rada;
- rukovođenje i organizacijske sposobnosti u oblasti svog stručnog djelovanja;
- sposobnost za istraživanje i prenošenje stečenih znanja u praksi;
- djelovanje u skladu s etičkim normama i profesionalnim kodeksom;
- sposobnost sudjelovanja u interdisciplinarnom timu i komuniciranja sa svim subjektima uključenim u odgojno-obrazovni proces;
- sposobnost vrednovanja kvalitete nastavne prakse arapskog jezika, prepoznavanje i primjena neiskorištenih resursa u cilju njezinog unapređenja i osavremenjivanja;
- naprednije ovladavanje lingvističkim, sociolingvističkim, diskurzivnim i strategijskim kompetencijama u arapskom jeziku na C1-C2 jezičnom nivou prema Evropskim referentnim stupnjevima;
- sposobnost primjene savremene metodologije u lingvističkim istraživanjima;
- poznavanje teorijskih temelja učenja i poučavanja stranog jezika, odnosno lingvističkih i kognitivnih teorija na kojima oni počivaju;
- sposobnost primjene savremenih metoda u usvajanju arapskog kao stranog jezika, te metoda i postupaka poučavanja arapskog jezika s dijahronijskog i sinhronijskog stajališta;
- poznavanje tehnika istraživačkog rada s obzirom na proces učenja i poučavanja arapskog kao stranog jezika te sposobnost primjene savremenih tehnika znanstvenoga i istraživačkog rada;
- sposobnost planiranja, izvođenja i kritičkog promišljanja procesa učenja i poučavanja arapskog kao stranog jezika;
- sposobnost upotrebe strategija učenja i poučavanja jezičnih znanja i vještina;
- sposobnost lingvističke analize strukture i upotrebe arapskog jezika u najrazličitijim situacionim okruženjima i različitim funkcionalnim stilovima;
- sposobnost primjene različitih metoda u pismenom i usmenom stručnom prevođenju;
- poznavanje stilova arapske moderne književnosti i sposobnost individualne kritičke interpretacije književnog djela;
- sposobnost interpretacije i znanstvenog promišljanja povijesne rukopisne građe u oblasti arapske filologije u BiH;
- sposobnost primjene interkulturalnog pristupa u uporedbnim analizama kulturnih, privrednih, povijesnih i političkih veza između BiH, evropskih zemalja i zemalja arapskog govornog područja.

2.5. Mogućnost zapošljavanja svršenika

Nakon završenog drugog ciklusa studija Odsjeka za arapski jezik i književnost, studenti raspolažu znanjima i sposobnostima koje im omogućavaju da se uključe u rad raznih djelatnosti slobodnog tržišta i slobodnih profesija. Kompetencije koje će steći imaju široku stručnu i naučnu primjenljivost u različitim domenama kulturnog i javnog života. Pritom treba posebno istaknuti poslove u obrazovnim institucijama (kao što su predškolske odgojno-obrazovne institucije, osnovne i srednje škole, srodni fakulteti, instituti, biblioteke), upravnim i kulturnim institucijama (ambasade, konzularna i vladina predstavništva, muzeji), rad u turizmu, izdalaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulturne politike i kulturnog posredovanja, u institucijama koje se bave međunarodnim finansijskim i pravnim transakcijama, u centrima za poučavanje stranih jezika i prevodilačkim centrima, te na poslovima propagande i marketinga.

2.6. Mogućnost nastavka studija

Zbog kompatibilnosti studijskog programa s drugim studijskim programima na univerzitetima u bližoj regiji, u Europskoj uniji i univerzitetima na arapskom govornom području, studentima se otvara mogućnost nastavka studiranja na odgovarajućim doktorskim studijima.

2.7. Mogućnost diferencijalnog studija

Kao što je navedeno pod stavom 3.3. (Uslovi za upis na magistarski studij), drugi ciklus studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost mogu upisati studenti koji su prethodno završili četverogodišnji jedno – ili dvopredmetni studij arapskog jezika i književnosti. U ovom smislu se izuzimaju studenti drugog ciklusa studija arapskog jezika i književnosti organizovanog po principu 3+2+3 pod uslovom da su odslušali i položili predmete prve godine studija (VII. i VIII. semestar) s pravom Komisije za prijem kandidata da utvrdi diferencijalu grupu predmeta relevantnih za nastavak studija koje kandidat mora polagati.

2.8. Završetak magistarskog studija

Magistarski studij (II ciklus) završili su kandidati koji su ispunili sve obaveze predviđene programom studija: ostvarili 60 ECTS kredita, položili sve ispite i ispunili i druge zadatke predviđene pojedinačnim modulima u toku magistarskog studija, te izradili i uspješno odbranili magistarski rad.

Magistarski rad studenti će raditi u skladu sa Procedurom za izradu magistarskih radova na Univerzitetu u Zenici.

3. NASTAVNI PLAN II. CIKLUSA STUDIJA

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

NASTAVNI PLAN II. CIKLUSA STUDIJA

Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	IX. semestar (zimski)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	S	ECTS		
07K36-067	1.	Metodologija istraživanja u lingvistici	3		1	4,5	Van. prof.dr. Edina Rizvić	
07K36-068	2.	Savremene metode usvajanja arapskog jezika	3	1	1	5	Red.prof.dr. Mejra Softić	Izbor u toku
07K36-069	3.	Savremeni arapski jezik IX.		4		5,5	Doc.dr. Enver Ujkanović	
07K36-070	4.	Arapska književna kritika	3	1	1	5	Doc.dr. Semir Rebronja	Izbor u toku
07K36-071	5.	Analiza diskursa u arapskom jeziku	3	1	1	5,5	Doc.dr. Mithat Jugo	Izbor u toku
	6.	Izborni predmet	3		1	4,5		
07K34-074	1.	Evropski kolonijalizam i arapski svijet	3		1		Van.prof.dr. Sedad Dizdarević	
07K36-072	2.	Savremena arapska lingvistika	3		1		Doc.dr. Enver Ujkanović	
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	15	7	5			
		Ukupan broj sati u sedmici	27					
		Ukupan broj ECTS bodova				30		
Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	X. semestar (ljetni)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	S	ECTS		
04K04-199	1.	Akademsko pisanje	2	1	1	3,5	Red.prof.dr. Izet Pehlić	Mr.v.ass. Azemina Durmić
07K36-073	2.	Savremeni arapski jezik X.		4		4	Izbor u toku	Izbor u toku
07K36-074	3.	Jezik arapskih medija	1	2		4	Doc.dr. Mithat Jugo	Izbor u toku
07K36-075	4.	Istraživački rad u metodici nastave arapskog jezika		1	3	4	Red.prof.dr. Mejra Softić	Izbor u toku
07K36-081	5.	Izrada magistarskog rada				11		
	6.	Izborni predmet	2		1	3,5		
07K36-076	1.	Arapska filologija u rukopisima bošnjačkih autora	2		1		Doc.dr. Semir Rebronja	
07K36-078	2.	Stilovi u arapskoj modernoj književnosti	2		1		Doc.dr. Semir Rebronja	
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	5	8	5			
		Ukupan broj sati u sedmici	18					
		Ukupan broj ECTS bodova				30		

4. PROGRAMSKI SADRŽAJI

4.1. DEVETI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U LINGVISTICI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Obavezni predmet	3	1	4,5	07K36-067

Nastavnik: Van.prof.dr. Edina Rizvić e-mejl:	Saradnik: e-mejl:
---	------------------------------------

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema
--	------

Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata II ciklusa jezičkog studija sa metodologijom i konkretnim metodama istraživanja i pisanja stručnih i naučnih radova u lingvistici, te njihovo osposobljavanje za odabir najpogodnijih metoda za svoj vlastiti naučno-istraživački ili stručni rad.
----------------------	---

Kompetencije (Ishodi učenja)	Po okončanju kolegija student će steći potrebno znanje o metodologiji i metodama istraživanja u lingvistici, te tehnici pisanja naučnog i stručnog rada, kao i o korištenju literature i organizovanju sopstvenog istraživačkog rada iz uže naučne ili stručne oblasti koju bude izabrao.
-------------------------------------	---

Program predmeta:

- Općenito o istraživanju, kvantitativno, kvalitativno i kombinovano istraživanje, intelektualno vlasništvo i plagiranje, etika u lingvističkom istraživanju, načini citiranja u humanističkim naukama.
- Istraživački proces, primarni i sekundarni izvori, sastavni dijelovi istraživanja, prikupljanje podataka, istraživačko pitanje i hipoteze, obrada podataka, ankete, upitnici i intervjui u lingvističkim istraživanjima
- Teorijska lingvistika i sud o gramatičnosti
- Kontrastivna analiza, identifikovanje lingvističkih jedinica koje se porede
- Istraživanje u prevodilačkim studijama (sa usmjerenjem na proizvod, proces, učesnika i/ili kontekst)
- Istraživanje promjena u jeziku (sinhronijsko i dijahronijsko istraživanje)
- Korpusna lingvistika, prikupljanje i kreiranje vlastitog korpusa, korištenje postojećih korpusa
- Analiza diskursa
- Sociolingvističko istraživanje u lingvistici i analiza varijeteta, akustički i artikulacijski podaci
- Jezičko istraživanje u učionici, nastavnički dnevnik, eksperiment, studija slučaja

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi kroz predavanja i vježbe, na kojima se rješavaju praktični zadaci i problemi.

Provjera znanja:

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe i praktični zadaci	Test u nastavi	Završni ispit	Vježbe i praktični zadaci	Test u nastavi
	30%	30%	40%	30%	30%

Literatura

Duff, P. (2008) *Case Study Research in Applied Linguistics*, Lawrence Erlbaum Associates

Obavezna	<p>McDonough, J. and McDonough, S. (2006) <i>Research Methods for English Language Teachers</i>, Arnold, London</p> <p>Perry, F.L. (2011) <i>Research in Applied Linguistics, Becoming a Discerning Consumer</i> Routledge, London</p> <p>Podesva, R.J. and Sharma, D. (2013) <i>Research Methods in Linguistics</i>, Cambridge University Press</p> <p>Saldanha, G. i O'Brien, S. (2013) <i>Research Methodologies in Translation Studies</i>, Routledge, NY</p> <p>Willems, D. et. al, ur. (2003) <i>Contrastive Analysis in Language, Identifying Linguistic Units of Comparison</i></p>
Dodatna	<p>Dornyei, Z. (2007) <i>Research Methods in Applied Linguistics, Quantitative, Qualitative, and Mixed Methodologies</i>, Oxford University Press, NY</p> <p>Jorgensen, M. i Phillips, L. (2002) <i>Discourse Analysis as Theory and Method</i>, SAGE Publications, New Delhi</p> <p>Litosseliti, L. ur (2010) <i>Research Methods in Linguistics</i>, Continuum Int. Publishing Group</p> <p>O'Keeffe, A. i McCarthy, M. (2010) <i>The Routledge Handbook of Corpus Linguistics</i>, Routledge, NY</p> <p>Pauels, et al. (1995) <i>Master of Arts in Applied Linguistics</i>, Distance Education Centre, Monash University, Australia</p> <p>Williams, J. i Chesterman, A. (2002) <i>A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies</i>, St. Jerome Publishing, UK</p>

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENE METODE USVAJANJA ARAPSKOG JEZIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Obavezni predmet	3	1+(1)	5	07K36-068

Nastavnik: Red.prof.dr. Mejra Softić
e-mejl: mejra 1967@gmail.com

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje | Nema

Cilj predmeta | Cilj predmeta jeste upoznati studente sa savremenim pristupima u učenju i poučavanju stranih jezika u naprednim obrazovnim sistemima; razvijanje vještina njihove primjene u procesima usvajanja arapskog jezika u cilju ostvarivanja uspješne komunikacije na ovom jeziku u različitom socio-kulturnom kontekstu; razvijanje vještina kreiranja modernih silabusa; razvijanje vještina prevazilaženja poteškoća u primjeni savremenih pristupa u učenju arapskog jezika, naročito u najranijoj dobi.

Kompetencije (Ishodi učenja) |
- poznavanje teorijskog okvira tradicionalnih metoda učenja stranih jezika
- teorijsko i praktično ovladavanje novim paradigmatama u učenju arapskog jezika
- poznavanje i vješta primjena savremenih tehnika i strategija u razvijanju komunikativne i interkulturalne komunikativne kompetencije u nastavi stranog jezika i izvan nje
- ovladavanje vještinama neophodnim za prevazilaženje ograničavajućih faktora novih metoda u ranom periodu učenja arapskog jezika

Program predmeta:

- Historijski razvoj i vrste metoda učenja i pouke stranih jezika;
- Tradicionalne metode: gramatičko-prevodna metoda, direktna metoda, audiolingvalna ili kombinovana metoda i situaciono učenje stranog jezika;
- Negativni rezultati njihove primjene u učenju arapskog jezika: *učiti* ali ne i *naučiti* koristiti jezik;
- Nove paradigme u učenju stranih jezika: komunikativni pristup – historijski okvir i teorijski koncept
- Elementi komunikativne kompetencije i uloga primjene medija i audio-vizuelnih sredstava u njezinom razvoju
- Tehnike i strategije u razvijanju komunikativne kompetencije u arapskom jeziku
- Ograničavajući faktori komunikativnog pristupa u ranom periodu učenja arapskog jezika
- Interkulturalno učenje i pouka stranih jezika
- Komponente i faktori razvoja interkulturalne komunikativne kompetencije u arapskom jeziku
- Značaj učenja arapskog jezika u procesu evropske promocije interkulturalnog učenja stranih jezika
- Profil i metode usavršavanja kompetencija nastavnika arapskog jezika

Izvođenje nastave: predavanje, izlaganja studenata, konsultacije

Provjera znanja: Vršiti se kroz diskusije na zadanu temu tokom predavanja, prezentacija i izlaganja studenata. Koristeći se stečenim znanjem i vještinama, studenti su dužni osmisliti eksperimentalno pristupno predavanje, prezentirati ga, na zadanu temu napisati seminarski rad, što se sve zasebno valorizuje. Na kraju semestra, studenti pristupaju finalnom testiranju.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacija /Seminarski	Finalno testiranje	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova	5 bodova	40	50 bodova	-----	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>Fred E. Jandth (2010), <i>An Introduction to intercultural communication</i>. London: SAGE Publication, LTD.</p> <p>Ḥasan Ġa‘far al-Ḥalīfa (2004), <i>Fuṣūl fī tadrīs al-luġa al-‘arabiyya</i>. Rijad: Maktaba al-Ruṣd ‘Abd al-Raḥmān ibn ‘Ibrahīm (2011), <i>‘Idā‘āt li ma‘ānī al-luġa al-‘arabiyya li ġayr nāṭiqīn biḥā</i>. Rijad: Maktaba al-Malik Fahd</p> <p>Al-Samili Jusuf (1998), <i>al-Luġa al-‘arabiyya wa ṭuruq tadrīsīha naẓariyaten wa taṭbiqan</i>. Bejrut.</p> <p>Rosamon Mitchel (1988), <i>Communicative language teaching in practice</i>. London: Centre for Information on Language Teaching and Research.</p> <p>Softić Mejra (2017), <i>Ogledi u jeziku</i>. Sarajevo: Dobra knjiga</p> <p>William Littlewood (2010), <i>Communicative Language Teaching</i>. Cambridge: Cambridge University Press</p>				
Dodatna	<p>Jack Richards (2006), <i>Communicative language teaching today</i>. New York: Cambridge University Press</p> <p>Jack Richards and Theodore Rodgers (2001), <i>Approaches and Methodes in Language Teaching</i>. Cambridge: Cambridge University Press .</p> <p>Karen Risager (2006), <i>Language and Culture</i>. Clevedon: Multilingual Matters LTD.</p> <p>Michael Byram, C. Et.al. (1994), <i>Teaching and Learning Language and Culture</i>. Philadelphia: Multilingual Matters LTD.</p> <p>Michael Byram (1997) <i>Teaching and Assesing Intercultural Communicative Competence</i>. Clevedon: Multilingual Matters LTD.</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENI ARAPSKI JEZIK IX.

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IX.	Obavetni predmet		4	5,5	07K36-069

Nastavnik: Doc.dr. Enver Ujkanović   **Saradnik: e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje   Nema

Cilj predmeta   Cilj predmeta jeste da se kroz primjenu savremenih nastavnih strategija komunikacijske kompetencija studenata unaprijede i što više približe izvornom govorniku standardnog arapskog jezika na svim nivoima konverzacije i upotrebe ovog jezika (lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske).

Kompetencije (Ishodi učenja)   - visok stepen razumijevanja standardnog arapskog jezika upotrijebljenog u najrazličitijim situacionim okruženjima;
- sposobnost tačne i tačne primjene različitih funkcionalnih stilova u arapskom jeziku;
- ovladavanje svim vidovima verbalne i neverbalne komunikacije na arapskom jeziku;
- tačna interpretacija različitih sadržaja elektronskih i printanih medija, te svakodnevnih životnih situacija u pismenom i usmenom izrazu na arapskom jeziku;
- razvijena osjetljivost prema kulturi naroda arapskog govornog područja

Program predmeta:

- U ovisnosti od ciljanog leksičkog korpusa i strategija u komunikaciji kojima se želi ovladati u arapskom jeziku, lektor tematski bira i utvrđuje sadržaje koji su po složenosti sintaksičke strukture i specifičnosti vokabulara i leksike, primjereni naprednom nivou razumijevanja i aktivne primjene arapskog jezika, te omogućavaju dalje usavršavanje svih vidova komunikacije na ovom jeziku i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara;
- Lektor se fokusira na tematski široko orijentirane jedinice (dnevna dešavanja, kultura, sport, umjetnost, književnost, teologija, politika, ekonomija...) kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata;
- Izdvajaju se specifični elementi arapske kulture te se porede sa evropskim prostorom – uočavanje sličnosti i razlika kako bi se kod studenata postigla kulturološka osviještenost;
- Markiranje i usvajanje specifične leksike u različitom kulturološkom i društvenom kontekstu, primjena složenih sintaksičkih i stilističkih struktura kroz govorni i pisani izraz;
- Shodno svojim interesnim orijentacijama, studenti na dnevnoj osnovi svjetskih dešavanja, selektiraju materijal na arapskom jeziku, usmeno ga prezentiraju i improviziraju diskusije, a potom u pismenoj formi daju svoj kritički osvrt.

Izvođenje nastave: interaktivni oblik nastave s velikim udjelom samih studenata u njezinoj realizaciji, grupni i individualni rad, prezentacije i diskusije

Provjera znanja: vrši se na svakodnevnoj osnovi kroz težinski različite vježbe pismenog i usmenog izraza, kroz diskusije na zadanu temu, što se boduje i dio je ukupnog finalnog broja bodova. Na kraju semestra studenti imaju finalno testiranje čije polaganje je preduslov za pristupanje pismenom ispitu. Nakon položenog pismenog ispita, studenti pristupaju usmenom ispitu.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacije i izlaganja	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
------------	--------	--------------------------	---------------	--------------	--------

-----	10 bodova	20 bodova	40 bodova	30 bodova	100 bodova
Izvori					
Obavezni	Arapski elektronski mediji: internet, televizija, radio Savremeni arapski književni tekstovi - po izboru lektora Savremeni sedmični i mjesečni arapski časopisi zabavnog, edukativnog i kulturnog sadržaja – po izboru lektora Arapska dnevna štampa- po izboru lektora Arapski stručni časopisi – po izboru lektora				
Dodatni	Svi elektronski i štampani izvori koji se uobičajeno koriste za razvijanje sposobnosti studenata za interaktivno direktno komuniciranje na arapskom jeziku na ovom nivou njegovog poučavanja				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ARAPSKA KNJIŽEVNA KRITIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Obavezan predmet	3	1+ (S)	5	07K36-070

Nastavnik: Doc.dr. Semir Rebronja
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Cilj ovog predmeta je studente upoznati sa temeljenjima, razvojem i domenima arapske književne kritike. Upoznavanje, praćenje i analiza najznačajnijih pravaca i predstavnika arapske književne kritike i analiza utjecaja arapske književne kritike na književno stvaralaštvo.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Poznavanje nastanka i razvoja arapske književne kritike
- Poznavanje najznačajnijih pravaca, predstavnika i njihovih djela
- Poznavanje utjecaja književne kritike i pravilna interpretacija korpusa književnih tekstova

Program predmeta:

- Arapska književna kritika do kraja 2. vijeka po Hidžri; uloga rapsoda u književnosti, al-Ašmaī i gradacija rapsoda
- Al-Nāšī' al-akbar i njegova uloga u kritici; definicija poezije, teorija žanrova. Utjecaj mu'tezilizma u književnoj kritici u 3. vijeku
- Muḥamed bin Sallām al-Džumahī; Ṭabaqāt al-šu'arā, književni kritičar i problem plagijata, al-Ta'lab, al-Mubarrad, Ġāhiz; poezija kao izvor saznanja, sukob između klasičnog i modernog
- Ibn Mu'tazz; Kitāb al-badī', Ibn Kutayba
- Književna kritika i grčki utjecaj
- Qudāma bin Ġa'far, Farabī, al-Tavhīdī
- Književni aspekti kur'anskog i 'ġāza; al-Ḥatābī, al-Baqilānī
- Arapska književna kritika u Sjevernoj Africi i Andaluziji
- 'Abd al-karīm al-Naḥšalī, Ibn Rašīq, Ibn Ḥafaġā, Ibn Rušd, al-Qurṭaġānī
- Ibn Ḥaldūn; književna kritika i teorija poezije
- Orijentalistika; stavovi i utjecaj na arapsku književnu kritiku
- Tāhā Ḥusayn, 'Abbās al-'Aqqad
- Nova arapska kritika klasične arapske književnosti i savremenog arapskog književnika žanrovi
- Arapska književna kritika na arapskom jeziku u BiH

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	Abbās I., Tārīḥ al-naqd al-adabī ‘inda al-Arab, Bayrūt, 1983. ‘Abbās I. Fan al-ši‘r, Bayrūt, 1996 Arabic literature to the end of the Umayyad period, Cambridge, 1983 Al-Ḥayārī, A. Istiqlāl al-naṣṣī al-adabī, Yarmūq, 1992.				
Dodatna	A.Smailović, Filozofija orijentalistike i njen utjecaj na suvremenu arapsku književnost, Sarajevo 2012. Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ANALIZA DISKURSA U ARAPSKOM JEZIKU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IX.	Obavezan predmet	2	2+1S	5	07K36

Nastavnik: Doc.dr. Miħat Jugo
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta Izučavanje predmeta ima za cilj da se studenti kroz teoretski i praktični dio kolegija upoznaju sa različitim pravcima u analizi diskursa u arapskom jeziku, s posebnim akcentom na analizu diskursa sa aspekta lingvistike teksta i pragmatike, principima na kojima počivaju te njihovoj primjeni u opisu i analizi diskursa. U tom pogledu cilj je predstaviti analizu različitih jezičkih žanrova diskursa u arapskom jeziku: sakralni, prozni, poetski, dramski i dr. te predstaviti principe na osnovu kojih će studenti otkriti različite dimenzije analize diskursa.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Od studenata se očekuje da na osnovnu teoretskih i praktičkih iskustava u analizi diskursa budu u mogućnosti:

- izvršiti analizu različitih žanrova diskursa: sakralnog, proznog, poetskog, dramskog idr. u arapskom jeziku,
- primijeniti temeljne principe lingvistike teksta: kohezija, koherencija, kontekst, intencije, prihvatljivosti, informativnost i intertekstualnosti u analizi različitih dimenzija diskursa i jezika u upotrebi u arapskom jeziku,
- primijeniti principe pragmatike kroz teoriju govornih činova u analizi diskursa u arapskom jeziku.

Program predmeta:

- Analiza diskursa- razumijevanje i teorijski okvir predmeta
- Pojmovno određenje termina u arapskom jeziku: al- *ḥiṭāb*, al- *naṣṣ*, al-*malfūz*, al-*qawl*, diskurs, tekst, verbalni akt, govor
- Analiza diskursa u arapskom jeziku teorijski okvir i dostignuća
- Lingvistika teksta i analiza kohezije diskursa na gramatičkom nivou: reference i elizija
- Analiza kohezije diskursa na gramatičkom nivou: supstitucija i konektori u arapskom jeziku
- Leksikološki nivo: repeticija, kolokacije, sinonimija idr
- Fonetsko-fonološki nivo: ritam, akcent, pauzalne forme, rima, paronomazija, wazn i qāfija
- Analiza koherentne dimenzije teksta i diskursa u arapskom jeziku
- Uloga konteksta u analizi diskursa: lingvistički kontekst i situacioni kontekst
- Principi intencije, prihvatljivosti, informativnost, situativnost, intertekstualnost kao osnov u analizi diskursa
- Pragmatika i njena uloga u analizi diskursa u arapskom jeziku. Implikatura i presupozicija kao osnov u analizi diskursa.
- Diskurs i teorija govornih činova (*al-'af'āl al-kalāmiyya*). Lokucionni govorni čin

- Analiza govornih činova u arapskom jeziku: ilokucionni govorni činovi: asertivi (tvrdnje, izvještaji), direktivi (upustva, naredbe)
- 1. Ilokucionni govorni činovi: komisivi (obećanja, prijetnje), ekspresivi (izvinjenja, zahvale, čestitke), deklarativi i njihova analiza u arapskom jeziku
- 2. Perlokucionni govorni čin i utjecaj na recipijenta kroz prizmu teorije argumentacije

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita. SeminarSKI rad te aktivno prisustvo predavanjima i vježbama su sastavni dio evaluacije znanja studenata.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost(seminarski rad)	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
5 boda	5 boda	30 boda	30 bodova	30 bodova	100 bodova

Literatura

Obavezna	<p>Brown , G. Yule, G. (1997) <i>Tahlīl al-ḥiṭāb</i>, (<i>Discourse Analises</i>), arabic translate: Muḥammad Al-Zulayṭīnī, Munīr al-Turaykī , Al-Našr al-'ilmī wa-l-maṭābī', Ğ ami'ah al-Malik Su'ūd, Riyād</p> <p>Hatābī, Muḥammad (1991) <i>Lisāniyāt al-naṣṣ: madḥal ilā insiğām al-ḥiṭāb</i>, Al-Markaz al-ṭaqāfi al-'arabī.</p> <p>Saḥrāwī , Mas'ūd (2005) <i>Al-tadāwuliyya 'inda al-'ulamā al-'arab- dirāsa tadāwuliyya liḏāhira</i> „ 'Af'āl al-kalām“ fī al-turāt al-lisānī al-'arabī, Dār al-ṭali'ah, Bayrūt.</p> <p>Şawlah, A. (2007) <i>Al-ḥiğāğ fī al-Qur'ān min ḥilāli 'ahammi ḥaṣā'ışıhī al-'uslūbiyya</i>, Dār al-Fārābī, Beyrūt.</p> <p>Serl, Džon (1991) <i>Govorni činovi</i> ,Nolit, Beograd.</p>
Dodatna	<p>Būqirra, Nu'man (2015) <i>Al-ḥiṭāb wa-l-naẓariyya wa-l-'iğrā'</i>, Dār Ğ ami'ah al-Malik Su'ūd, Riyād.</p> <p>Fadl, Şalāh (1992) <i>Balāğa al-ḥiṭāb wa 'ilm al-naṣṣ</i>, 'Ālam al-m'arifa br.164.</p> <p>Naḥla, Maḥmud (2002) <i>'Āfāq ġadīda fī al-baḥṭ al-luğawī al- mu'āşir</i>, Dār al-ma'rifa al-ğāmi'iyya, al- 'Iskandariyya.</p> <p>Yağṭīn, Sa'īd (1997) <i>Tahlīl al-ḥiṭāb al-riwā'ī</i>, al-Markaz al-ṭaqāfi al-arabī, Bayrūt.</p> <p>'Ukāşa, Maḥmūd (2013) <i>Tahlīl al-ḥiṭāb fī daw'i naẓariyya 'ahdāt al- luğa dirāsa taṭbīqiyya li 'asālīb al-ta'ṭīr wa al-'iqnā'ī al- ḥiğāği fī -al ḥiṭāb al-nisāi fī al-Qur'ān al-karīm</i>, Dār al-naşr li al-ğami'āt, al-Qāhira .</p> <p>Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</p>

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: EVROPSKI KOLONIJALIZAM I ARAPSKI SVIJET

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe(S)		
IX.	Izborni predmet	3	1	4,5	

Nastavnik: Van.prof.dr. Sedad Dizdarević
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta Cilj predmeta je da studente upozna sa fenomenom kolonijalizma, njegovim naslijeđem i društvenim i kulturnim implikacijama na svijest arapskog čovjeka te da ih osposobi da samostalno razumijevaju složena društvena, historijska, politička i kulturološka kretanja, sučeljavanja i probleme arapskog svijeta.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Osposobljenost za razumijevanja složene povijesti evropskog kolonijalizma u arapskom svijetu
- Mogućnost samostalnog istraživanja i kritičkog analiziranja suvremenih kretanja koja ishode iz kolonijalne prošlosti
- Osposobljenost za primjenu stečenih znanja u daljem napredovanju i usavršavanju u području studija arapske kulture, duha, jezik i, književnosti

Program predmeta:

- Terminološko određenje pojmova kolonijalizam i neokolonijalizam
- Reconquista i formiranje ideje Kristendoma
- Krstaški ratovi i korijeni antiarabizma i antiislamizma
- Orijentalizam kao rasna ideologija i arapski svijet
- Imagološki pogled Evrope na Arape
- Egipat i prvo iskustvo kolonijalizma
- Parcijalni ispit
- Koloniziranje Magreba
- Francuski prodor na Bliski istok
- Britanska kolonijalna politika u arapskim zemljama
- Antikolonijalni ratovi u arapskom svijetu
- Reformistički valovi i modernizacija
- Kolonijalizam i državne granice u arapskom svijetu
- Ideološko naslijeđe kolonijalizma
- Neokolonijalizam i politički islam

Izvođenje nastave: predavanja, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>Hurani. A.(2016) Historija arapskih naroda, prijevod Indira Funduk, Beograd, Clio.</p> <p>Hiti.F.(1989) Istorija Arapa, prijevod P.Pejčinović, Sarajevo, Veselin Masleša.</p> <p>Said. E.(1999) Orijentalizam, prijevod Rešid Hafizović, Sarajevo, Svjetlost.</p>				
Dodatna	<p>Dukić.D., Blažević.Z., Pejić Poje. L. I Brković. I.(2009) Kako vidimo drugoga ili uvod u imagologiju,Zagreb, Srednja Europa.</p> <p>Jonathan.R.S.(2007) Križarski ratovi, Split, Verbum.</p> <p>Spivak.G.Č.(2003) Kritika postkolonijalnog uma, Beograd, Beogradski krug.</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENA ARAPSKA LINGVISTIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Izborni predmet	3	1	4,5	07K36-072
Nastavnik: Doc.dr. Enver Ujkanović			Saradnik: e-mejl:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - da studentni vladaju temeljnim znanjima i dometima u oblasti opće lingvistike - da steknu znanja o prirodi klasičnih lingvističkih istraživanja kod Arapa, da se upoznaju sa školama, pravcima u lingvističkim učenjima te njihovom doprinosu u domenu opće lingviste - da ovladaju saznanjima o učenjima i pravcima u savremenim lingvističkim istraživanjima te da ih umiju primijeniti u praktičnim analizama na različitim jezičkim nivoima 				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> - poznavanje i razumijevanje općelingvističke terminologije na svim nivoima upotrebe maternjeg i arapskog jezika - sposobnost dijahronijskog i sinhronijskog sagledavanja i kritičkog promišljanja lingvističkih klasičnih i savremenih postignuća kod Arapa - ovladavanje i primjena savremenih pristupa u lingvističkim analizama arapskog jezika na različitim nivoima njegove realizacije - ovladavanje pravilima transformacione i generativne gramatike na nivou arapske sintakse 				

Program predmeta:

- Opća određenja lingvistike: terminologija, predmet istraživanja, grane i podjele
- Kratak pregled prirode lingvističkih istraživanja od antičkih civilizacija do kraja XX.vijek
- Historijski pregled lingvističkih istraživanja kod Arapa- od logicizma do strukturalizma
- Savremeni okviri lingvističkih istraživanja kod Arapa- deskriptivni, historijski, kontrastivni
- Nivoi savremeni lingvističkih istraživanja kod Arapa – fonetsko-fonološki, morfološki, strukturni, semantički
- Arapski glasovni sistem između teorije i prakse – savremene klasifikacije i tumačenja
- Arapska morfologija i sintaksa – derivacija i odstupanja, formalizacije u gramatici
- Sintaksička istraživanja kod Arapa – između tradicije i savremene lingvistike
- Formalizacije, transformaciona i generativna gramatika u arapskoj sintaksi
- Savremeni okviri istraživanja u stilistici
- Sinonimija, antonimija i polisemija - savremena učenja
- Savremeni arapski jezik (*al-luġa al-mu'āšira*) – između stabilnosti i fleksibilnosti
- Osobnosti savremenog arapskog jezika – leksikoni (rječnici) i časni Kur'an kao korijeni arapskog jezika; govornici, status i geografski prostor savremenog arapskog jezika, dijalekti savremenog arapskog jezika,
- Savremeni arapski jezik i jezik Kur'ana
- Savremeni arapski jezik i računarska tehnologija – prednosti, izazovi i prijetnje po jezik

Izvođenje nastave: predavanje, izlaganje studenata, konsultacije					
Provjera znanja: Vršiti se kroz diskusije u toku nastavnog procesa, izlaganja na zadanu temu, izrade kraćeg seminarskog rada i finalnog testiranja kao završne provjere znanja. Studenti imaju zadatak da na temelju uvida u savremenu arapsku literaturu na kontrastivnoj osnovi sa nekim od evropskih stranih jezika prezentiraju i problematiziraju određeni jezički fenomen iz savremene arapske lingvističke te studente potaknu na vlastito kritičko promišljanje problema.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe (S)	Izlaganje/diskusija	Testiranje (pismeni)	Usmeni ispit	UKUPNO
5 boda	25 bodova	30 bodova	40 bodova	-----	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>‘A. al-Ḥamīd ‘A. al-Wāḥid, <i>al-Kalima fī al-lisānijāti al-ḥadīṭa</i>, Tunis, 2007.</p> <p>‘A. ‘Azīz Aḥmad ‘Allām, <i>Fī ‘ilm al-luġa al-‘āmm</i>, Kairo, 2004.</p> <p>Mas‘ūd ibn Sa‘īd, <i>al-Ġumla fī al-dars al-luġawī al-ḥadīṭ</i>, Kairo, 20016.</p> <p>Mehmed Kico, <i>Arapska gramatika u vremenu – od logicizma do strukturalizma</i>, Sarajevo, 2013.</p> <p>Muṣṭafā Ḥamida, <i>Nizām al-irtibāt wa al-rabṭ fī tarkīb al-ġumla al-‘arabiyya</i>, Kairo, 1997.</p> <p>Muḥammad Dāwud, <i>al-‘Arabiyyah wa ‘ilm al-luġa al-ḥadīṭ</i>, Kairo, 2001.</p> <p>Ramaḍān ‘A. al-Tawāb, <i>al-Madḥal ilā ‘ilm al-luġa wa manāhiġ al-baḥṭ al-luġawī</i>, 1998.</p> <p>Ṣalāḥ al-Dīn Ṣ. Ḥ. , <i>Dirāsāt fī ‘ilm al-luġa – al-waṣfī, wa al-tārīḥī wa al-muqāran</i>, Kairo, 1984.</p>				
Dodatna	<p>Ferdinand de Sosir, <i>Opšta lingvistika</i>, Beograd, 1977.</p> <p>Jonatan Owens, <i>A Linguistic History of Arabic</i>, Oxford University Press, 2006.</p> <p>Milka Ivić, <i>Pravci u lingvistici</i>, Novi Sad, 1982 (i dr. izdanja).</p> <p>Osvald Dikro, Cvetan Todorov, <i>Enciklopedijski rečnik nauka o jeziku</i>, Beograd, 1987.</p> <p>Ranko Bugarski, <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>, Beograd, 1996.</p>				

4.2. DESETI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: *AKADEMSKO PISANJE*

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet	2	2	4,5	04K04-199

Nastavnik: Red.prof.dr. Izet Pehlić
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Cilj je predmeta studente osposobiti za pisano izražavanje po kriterijima znanstvenoga stila, odnosno sadržajnog i formalnog uobličavanja tekstova u kategorijama izvorni znanstveni rad, stručni rad i prikaz (recenzija knjige/rasprave). Usvajanje tih vještina provodit će se na postojećim (objavljenim) znanstvenim radovima iz odgojnih znanosti i srodnih disciplina, koje će studenti analizirati primarno na razini strukture, terminologije, stila i izraza te drugih konvencija akademskog pisanja (naslov, podnaslov, sažetak, reference...).

Osnovni oblik te analize jest da student odabрани tekst sažme, parafrazira, prepozna glavnu i sporedne teze, iskaže ih bilo perifrazom, bilo citatom, itd., u opsegu cca. 900 riječi. Pri tom će se student podsticati da precizno argumentira svoj stav o tvrdnjama teksta koji prikazuje. Ne vrednuje se sadržaj stava nego jezično-stilska i terminološka preciznost te zaokruženost argumenta.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Ovladavanje tehnikama i vještinama akademskog pisanja nužnim za kvalitetnu izradu znanstvenih i stručnih radova, seminarskih radova, eseja, te magistarskog rada.

Program predmeta:

- Pristup naučnim informacijama; Klasifikacija nauke i naučnih disciplina, Baze, Elektronske zbirke
- Naučna i stručna djela
- Struktura naučnog djela, Pravila pisanja naučnog rada
- Jezik i stil naučnog djela
- Osnovne karakteristike pisanih radova
- Dokumentaciona podloga
- Jezik i stil izrade rada
- Karakteristike dobrog pisanog rada
- Tehnička obrada pisanog rada
- Organizacija i priprema rukopisa za štampu
- UMRID metodologija
- Evaluacija naučnog rada
- Naučna etika
- Završna evaluacija oblasti

Izvođenje nastave: predavanja, prezentacije, radionice/grupni rad

Provjera znanja

1. zadatak: Prisustvovati nastavi (5 predavanja + 5 vježbe) – 10 bodova
2. zadatak: Oblikovati rad po standardima tehnike pisanja naučnog rada (po UMRID metodologiji) na temu po slobodnom izboru sa mini istraživanjem – (poslati elektronsku verziju na mejl asistenta:

- <izet.pehlic@gmail.com>) – 20 bodova
 3. zadatak: Izrada recenzije knjige (poslati elektronsku verziju na mejl asistenta: <delic_selvedin@yahoo.com>) – 15 bodova
 4. zadatak: Izrada i prezentiranje prezentacije o akademskom pisanju naučnih i stručnih radova – (prezentirati na predavanjima i poslati na: <izet.pehlic@gmail.com>) – 5 bodova
 5. zadatak: Uraditi pismeni ispit (sadržaji predviđeni programom kolegija) – 50 bodova

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Oblikovan rad	Recenzija	Prezentacija	Pismeni ispit
5	5	20	15	5	50

Literatura

Obavezna	Boeglin, M. (2010). Akademsko pisanje, Novi Sad: Akademska knjiga. Kundačina, M. & Bandur, V. (2007). Akademsko pisanje, Užice: Učiteljski fakultet. Oraić Tolić, D. (2011). Akademsko pismo Zagreb: Naklada Ljevak.
Dodatna	Sakan, M. (2005). Izrada naučnih radova, Novi sad: Prometej. Suzić, N. (2010). Pravila pisanja naučnog rada: APA i drugi standardi, Banja Luka: XBS.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENI ARAPSKI JEZIK X.

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet		4	4	07K36-073

Nastavnik: Doc.dr. Enver Ujkanović

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Cilj predmeta jeste da se kroz primjenu savremenih nastavnih strategija stečene komunikacijske kompetencija studenata dalje unaprijede i dovedu do nivoa izvornog govornika standardnog arapskog jezika na svim nivoima konverzacije i upotrebe ovog jezika (lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske).

Kompetencije (Ishodi učenja)

- sposobnost razumijevanja standardnog arapskog jezika upotrijebljenog u najrazličitijim situacionim okruženjima;
- sposobnost tačne i tačne primjene arapskog jezika u različitim stilovima njegove realizacije;
- ovladavanje svim vidovima verbalne i neverbalne komunikacije na arapskom jeziku;
- tačna interpretacija različitih sadržaja elektronskih i printanih medija, te svakodnevnih životnih situacija u pismenom i usmenom izrazu na arapskom jeziku;
- razvijena osjetljivost prema kulturi naroda arapskog govornog područja

Program predmeta:

- I na ovom nivou usvajanja i ovladavanja arapskim jezikom, lektor u ovisnosti od ciljanog leksičkog korpusa i strategija u komunikaciji kojima se želi ovladati u arapskom jeziku tematski bira i utvrđuje jezičke sadržaje koji su po svojoj složenosti i specifičnosti vokabulara i leksike primjereni naprednom nivou razumijevanja i aktivne primjene arapskog jezika, te omogućavaju dalje usavršavanje svih vidova komunikacije na ovom jeziku i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara;
- Utvrđivanje i realizacija korpusa široko orijentiranih tematskih cjelina (dnevna dešavanja, kultura, sport, umjetnost, književnost, teologija, politika, ekonomija....) kroz slušanje i prezentaciju datog materijala putem elektronskih medija, kroz diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata;
- Izdvajaju se specifični elementi arapske kulture te se porede sa evropskim prostorom – uočavanje sličnosti i razlika kako bi se kod studenata postigla kulturološka osviještenost;
- Markira se i usvaja specifična leksika u različitom kulturološkom i društvenom kontekstu, a kroz govorni i pisani izraz se primjenjuju složene sintaksičke i stilističke strukture;
- Shodno svojim interesnim orijentacijama, studenti na dnevnoj osnovi svjetskih dešavanja, selektiraju materijal na arapskom jeziku, usmeno ga prezentiraju i improviziraju diskusije, a potom u pismenoj formi daju svoj kritički osvrt.

Izvođenje nastave: interaktivni oblik nastave s velikim udjelom samih studenata u njezinoj realizaciji, grupni i individualni rad, prezentacije i diskusije

Provjera znanja: vrši se na svakodnevnoj osnovi kroz težinski različite vježbe pismenog i usmenog izraza, kroz diskusije na zadanu temu, što se boduje i dio je ukupnog finalnog broja bodova. Na kraju semestra studenti imaju finalno testiranje čije polaganje je preduslov za pristupanje pismenom ispitu. Nakon položenog pismenog ispita, studenti pristupaju usmenom ispitu.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacije i izlaganja	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
-----	10 bodova	20 bodova	40 bodova	30 bodova	100 bodova
Izvori					
Obavezni	Arapski elektronski mediji: internet, televizija, radio Savremeni arapski književni tekstovi - po izboru lektora Savremeni sedmični i mjesečni arapski časopisi zabavnog, edukativnog i kulturnog sadržaja – po izboru lektora Arapska dnevna štampa- po izboru lektora Arapski stručni časopisi – po izboru lektora				
Dodatni	Svi elektronski i štampani izvori koji se uobičajeno koriste za razvijanje sposobnosti studenata za interaktivno direktno komuniciranje na arapskom jeziku na ovom nivou njegovog poučavanja				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: JEZIK ARAPSKIH MEDIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet	1	2	4	07K36-074

Nastavnik: Doc.dr. Mithat Jugo

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Studente upoznati sa zahtjevima i osobnostima jezičkog izraza arapskih medija, te pozitivnim i negativnim uticajima koje savremeni mediji imaju na standardni arapski jezik. Također će se upoznati sa vrstama izražajnih stilova u pisanom i usmenom govoru kroz analizu različitih informativnih i edukativnih sadržaja koji se prenose putem savremenih elektronskih medija, radija i televizije.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- razumijevanje značaja medija u očuvanja standardnog arapskog jezika kao nacionalnog koda svih Arapa
- razumijevanje i ovladavanje izražajnim stilovima arapskih medija (radio i televizijski izvještaji, priopćenja, sadržaji informativnog i edukativnog karaktera, internet sadržaji)
- poznavanje jezičkih grešaka koje se najčešće javljaju u printanim arapskim medijima, kod spikera, voditelja i urednika programa dijaloškog tipa.

Program predmeta:

- Jezik i mediji – temeljna pojmovna i terminološka razgraničenja
- Opštedruštveni značaj jezika i značaj arapskog kao nacionalnog jezika
- Nivoi jezičkog razvoja i uslovi izrastanja jezika kao sredstva medija
- Značaj pisma i forme u jeziku medija; stav arapskih učenjaka o jeziku medija
- Vrste medija i njihov uticaj na savremeni arapski jezik
- Jezik medija između stilistike (balāġa) i saopćenja ('i'lām) – terminološka razgraničenja
- Diglosija arapskog jezika i savremeni jezik medija
- Jezik medija i stav akademske zajednice; televizija kao instrument obogaćivanja vokabulara arapske *fusḥe*
- Jezik radija i estetske mjere kod radio izraza
- Osobnosti jezika televizije i radija- zajedničke karakteristike usmenog izraza i razlike u pisanju za potrebe jednog i drugog
- Izražajni stil i inovacije u informisanju
- Izražajni stil kratkih priopćenja
- Jezik interneta
- Jezik dramskog programa
- Jezičke greške savremenih printanih medija(interpunkcija, pravopis, gramatika)

Izvođenje nastave: predavanje, prezentacija materijala različitih sredstava informisanja, analize i rasparave

Provjera znanja: Vršiti se kroz evaluaciju aktivnosti studenata (prezentacije, učešće u analizama i diskusijama), završno testiranje u formi eseja (analiza jezika medija- informativni ili obrazovni program po

vlastitom izboru), kao i usmeni ispit.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Aktivnosti	Pisanje eseja	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova	10 bodova	25 bodova	35 bodova	25 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>‘Abullah al-Taṭāwī (2002), <i>‘Awda ‘ilā al-ṣiḥḥa al-luġawiyya</i>. Ğāmi‘a al-Qāhira.</p> <p>Ḥasan Aliyy Muḥammad (2016), <i>Luġa al-‘i‘lām al-‘arabī al-mu‘āšir</i>. Kairo: Dār li al-našr wa al-tawzī‘.</p> <p>Muḥammad Sayyid Muḥammad (1984), <i>al-‘I‘lām wa al- luġa</i>. Kairo: ‘Alam al-kutub.</p> <p>Muḥammad Abu al-Wafā’ (n.d.), <i>al-Luġa al-‘arabiyya fī al-‘i‘lām bayna al-wāqi‘ wa al-ma‘mūl</i>. Elektronsko izdanje: www.alukah.net.</p> <p>Nasīm al-Ḥūrī (2005), <i>al-‘I‘lām al- ‘arabī wa inhiyār al-sulṭāti al-luġawiyya</i>. Bejrut: Markaz dirāsāt al-waḥda al-‘arabiyya.</p>				
Dodatna	<p>Fādiya Ḥulwānī (2015), <i>Luġa al-‘i‘lām al- ‘arabī</i> . Maġalla Ğāmi‘a Dimašq, al-muġallad 31, br.3, str.11-30.</p> <p>Jaroslav Stetkevych (2006), <i>The Modern Arabic Literary Language- Lexical and Stylistic Developments</i>. Washington D.C. : Georgetown University Press</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ISTRAŽIVAČKI RAD U METODICI NASTAVE ARAPSKOG JEZIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet	-----	1	4	07K36-075

Nastavnik: Red.prof.dr. Mejra Softić
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta Cilj ovog istraživanja jeste da studenti uz ovladane kompetencije u području savremenih metoda u usvajanju arapskog kao stranog, načine kvalitetnu rekapitulaciju svih saznanja i kompetencija koje su stekli kroz predmete metodike nastave arapskog jezika, kao i kroz metodičku praksu, te da ih kroz zadano istraživanje kvalitetno i kritički promišljaju, a zatim ih uz stečena vlastita iskustva i saznanja u istraživanju primjene i nadgrade.

Kompetencije (Ishodi učenja) Od studenata se očekuje da u istraživanju pokažu visok stepen poznavanja metoda, tehnika i strategija kreativne nastave, da se vješto koriste stečenim znanjem i uputstvima o primjeni najnovijih metoda u nastavi arapskoga jezika i primjeni najmodernije audio, vizualne i računarske opreme i da tako načine bitne iskorake u prijedlogu realizaciji savremenije nastave nastave arapskoga jezika čineći je dinamičnom, privlačnom, atraktivnom i nezaobilaznom među učenicima osnovnih i srednjih škola.

Program predmeta:

S obzirom na to da su u prvom ciklusu studija ovladali metodikama nastave arapskog jezika od predškolskog do najstarijeg školskog uzrasta, te da u IX. semestru ovladavaju savremenim metodama usvajanja arapskog jezika na svim nivoima njegovog učenja, studenti imaju obavezu da nakon odslušane konsultativne nastave koja je predviđena u formi jednog časa vježbi sedmično, urade samostalno istraživanje koje će do završetka semestra predati u formi opsežnijeg seminarskog rada (obima od 40-50 strana) pisanog uz poštivanje savremenih naučno-istraživačkih standarda. Studenti imaju obavezu da u nekoj odgojno-obrazovnoj instituciji (po vlastitom izboru), ili u centrima za poučavanje arapskog jezika, posmatraju nastavu arapskog jezika o čemu će dostaviti zasebno uvjerenje. Na temelju svojih iskustava, oni mogu sami ili u dogovoru sa profesorom odrediti temu istraživanja, nakon čega će u kraćoj pismenoj formi predstaviti projekat istraživanja i hodogram svojih aktivnosti. Nakon što projekat bude odobren od strane nastavnika, student pristupa realizaciji istraživanja. Istraživanje se može odnositi na problematiziranje primjene određenih tehnika i strategija rada u nastavi arapskog jezika, primjenu novih nastavnih metoda, ulogu medija u pripremi i realizaciji nastave, modele pripreme nastave, relevantnost planiranih jezičkih sadržaja za dati školski uzrast, i td.

Izvođenje nastave: Nastava je konsultativnog tipa, po potrebi studenata koji su se opredijelili za neku od zadanih tema istraživanja. Predviđen je jedan čas vježbi na sedmičnom nivou koji se uređuje shodno potrebama studenata i davanju neophodnih smjernica.

Provjera znanja: Provjera znanja se vrši na konsultativnoj nastavi, času vježbi, a težinski kriterij provjere znanja je na samostalnom istraživanju koje studenti rade na temelju prethodnih opserviranja i iskustava iz metodika nastave arapskog jezika te uvida u savremene metode usvajanja arapskog kao stranog jezika. Istraživanje i njegove rezultate elaboriraju i usmenim putem što se zasebno vrednuje.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Istraživački rad	Usmena elaboracija	UKUPNO
-----	5 bodova	-----	60 bodova	35 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>‘Abd al-Raḥmān ibn ‘Ibrahīm (2011), <i>‘Idā’āt li ma‘ānī al-luġa al-‘arabiyya li ġayr nātiqīn bihā</i>. Rijad: Maktaba al-Malik Fahd</p> <p>Ḥasan Ġa‘far al-Ḥalīfa (2004), <i>Fuṣūl fī tadrīs al-luġa al-‘arabiyya</i>. Rijad: Maktaba al-Ruṣd</p> <p>Ostojić, Branko (1991), <i>Komunikacija u nastavi stranih jezika</i>. Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Ostojić, Branko (1983), <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i>. Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Pranjić, Marko (1999), <i>Nastavna metodika, Teorija, oblici, metode, sredstva, pomagala</i>. Zagreb Editio.</p> <p>Salwā Mubīdīn (2003), <i>Ta ‘līm alqirā’a wa al-kitāba li al- ‘atfāl</i>. Amman: Dār al-Fikr</p>				
Dodatna	<p>Hašimbegović-Valenzuela, Aida (1998), <i>Psihologija podučavanja</i>. Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Petrović, Elvira (1997), <i>Teorija nastave stranih jezika</i>. Osijek: Pedagoški fakultet</p> <p>Tanović, Mustafa (2007), <i>Sistem vježbi u nastavi stranih jezika</i>. Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Tanović, Mustafa (1972/78), <i>Savremena nastava stranih jezika I/II</i>. Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Vrhovec, Ivona i suradnici (1999), <i>Sreani jezik u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Naklada Naprijed</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ARAPSKA FILOLOGIJA U RUKOPISIMA BOŠNJAČKIH AUTORA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Izborni predmet	2	-	3,5	07K36-076

Nastavnik: Doc.dr. Semir Rebronja   **Saradnik: e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje   Nema

Cilj predmeta

- stjecanje znanja o nastanku i razvoju arapske filologije širom islamskog svijeta gdje se izučavao arapski jezik;
- stjecanje znanja o arapskoj filologiji u tekstovim bošnjačkih autora koji se tiče arapske gramatike, stilistike, metrike i književnosti;
- olakšavanje studentima pristup savremenim lingvističkim istraživanjima arapskog jezika i književnosti;
- razvijanje svijesti kod studenata o značajnom doprinosu bošnjačkih autora u razvoju islamskog aspekta kulturno-naučne i književne baštine na arapskom jeziku kao dijelu ukupne bosansko-hercegovačke baštine.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- ovladavanje znanjem o temeljima standardnog arapskog jezika u gramatičkim djelima klasičnih arapskih gramatičara kroz rukopise poznatih bošnjačkih autora;
- ovladavanje znanjem i razumijevanje arapske filologije uključujući sve njene discipline i šire znanje arapske lingvistike;
- stjecanje dubljeg uvida u trenutna filološka istraživanja i razvoj njenih disciplina, prije svega gramatike;
- ovladavanje sposobnostima kritičkog i sistemskog razumijevanja filoloških tema i bavljenja složenim filološkim pitanjima;
- ovladavanje znanjem i vještinama potrebnim za sudjelovanje u istraživačkim filološkim projektima

Program predmeta:

- uvod u historiju opće arapske lingvističke tradicije i historiju razvoja arapskih filoloških studija na temelju reprezentativnih tekstova i povijesnih okolnosti njihova nastajanja;
- upoznavanje s problemima arapske filologije, historijom filoloških teorija i filološke historiografije;
- uvid u razvoj filoloških studija bošnjačkih autora;
- upoznavanje sa bogatim i raznovrsnim arapskim jezičko-književnim rukopisnim naslijeđem bošnjačkih autora.
- razvijanje opće metodologije istraživanja, analiziranja i tumačenja arapskih tekstova iz gramatike, stilistike, metrike i književnosti;
- upoznavanje studenata o problemima i metodama u proučavanju različitih klasičnih jezičkih tekstova i pripremanja njihovih kritičkih izdanja;
- upoznavanje studenata s jezikoslovnom terminologijom u klasičnim arapskim tekstovima i tekstovima bošnjačkih autora;
- upoznavanje studenata s poznatim sistemima transkripcije arapskih tekstova;
- čitanje, razumijevanje, prevođenje i analiziranje filoloških tekstova bošnjačkih autora i klasičnih arapskih proznih tekstova, te kraćih tekstova iz Kur'ana i nekih primjera klasične arapske poezije;
- upoznavanje s utvrđenim načinima navođenja i upućivanja na izvore, te pisanje referenci i bibliografija;

- posebna obrada najpoznatijih bošnjačkih autora i njihovih djela iz oblasti gramatike, stilistike, metrike, književnosti književne kritike, među kojima su poznati:

- Ahmed Sudi Bošnjak (Aḥmad Sūdī al-Būsawī, u. posl. 1006/1597-98);
- Hasan Kafi Prušćak (Ḥasan b. Ṭurḥān b. Dāwūd al-Kāfī al-Aqḥiṣārī, u. 1024/1615);
- Muhamed Musić Allamek (Muḥammad b. Mūsā ‘Allāmak al-Būsawī, u. 1046/1636);
- Abdulkemal Ismail Travničanin (‘Abdulkamāl Ismā‘īl b. al-ḥāḡḡ Walī al-Trāwnīkī, u. posl. 1052/1642-43);
- Mahmud Damad (Maḥmūd b. Ḥalīl Bayāḏī-zāde Dāmādī al-Mūstārī, u. 1099/1688);
- Šejh Jujo (Muṣṭafā Yūyū b. Yūsuf b. Murād Ayyūbī-zāde al-Mūstārī al-Būsawī, Šayḥ Yūyū, u. 1119/1707);
- Ibrahim Opijač (Ibrāhīm b. al-šayḥ al-ḥāḡḡ Ismā‘īl b. Šālih b. ‘Alī al-Mūstārī al-Muskirī, u. 1138/1725-26);
- Husejn-efendi Isbei (Ḥusayn-efendī al-Išba‘ī al-Sarāyī, živio krajem 17. ili u prvoj polovini 18. stoljeća);
- Hasan Bošnjak (Ḥasan b. Muṣṭafā al-Būsawī al-Madanī, u. oko 1247/1831);
- Ibrāhīm b. al-ḥāḡḡ Aḥmad-āḡā, poznat i kao Dīkrī i Kūçük-āḡā al-Užičawī (Užičanin) (u. 1267/1850);
- Ali Fehmi Džabić (1853 – 1918).

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova

Literatura

Obavezna	<p>BAŠAGIĆ, Safvet-beg: <i>Bošnjaci i Hercegovci u islamskoj književnosti: prilog kulturnoj historiji Bosne i Hercegovine</i>, Zemaljska Štamparija, Sarajevo, 1912.</p> <p>BAŠAGIĆ, Safvet-beg: <i>Znameniti Hrvati, Bošnjaci i Hercegovci u Turskoj Carevini</i>. Izvanredno izdanje Matice Hrvatske, Zagreb, 1931.</p> <p>BOHAS, Georges, Georges Bohas, Jean-Patrick Guillaume, and Djamel Kouloughli, <i>The Arabic linguistic tradition</i>, Georgetown University Press, Washington, D.C., 1990.</p> <p>GROZDANIĆ, Sulejman: “O književnosti Muslimana Bosne i Hercegovine na arapskom jeziku”, <i>Radio Sarajevo, Treći program</i>, god. VII, Sarajevo, 1978, 19, 541-542.</p> <p>HANDŽIĆ, Mehmed (Muḥammad b. Muḥammad b. Muḥammad b. Šālih b. Muḥammad al-Būsawī al-ḥānḡī): <i>al-Ġawhar al-‘asnā fi tarāḡim ‘ulamā’ wašu‘ara’ Bosna</i>, Maktaba al-ma‘āhid al-‘ilmiyya, al-Qāhira, 1349/1930.</p> <p>HANDŽIĆ, Mehmed: <i>Književni rad bosansko-hercegovačkih Muslimana</i>, Državna štamparija, Sarajevo, 1933.</p> <p>ḤASSĀN, Tammām, <i>al-Uṣūl, dirāsa abīstīmūlūḡiyya li al-fīkr al-luḡawī ‘inda al-‘Arab</i>, Dār al-Šu‘ūn al-ṭaqāfiyya al-‘amma, Baḡdād, 1988.</p> <p>JAHIĆ, Mustafa <i>Arapska gramatika u djelu al-Fawā'id al-‘abdiyya Mustafe Ejubovića</i>, Prvo izdanje, Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p> <p>LJUBOVIĆ, Amir i GROZDANIĆ, Sulejman, <i>Prozna književnost Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima</i>, Orijentalniinstitut u Sarajevu, Sarajevo, 1995.</p> <p>MUFTIĆ, dr. Teufik: <i>Klasična arapska stilistika</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1995.</p> <p>SOFTIĆ, Mejra, <i>Kompendij arapske sintakse Ibrahima Opijača Mostarca</i>, Islamska pedagoška akademija u Zenici, Zenica, 2002.</p>
-----------------	---

Dodatna	<p>AL-NĀDIRĪ, Muḥammad As‘ad, <i>Fiqh al-luġa, manāhiluhu wa masa’iluhu</i>, al-Ṭab‘a al-ūlā, al-Maktaba al-‘aṣriyya, Ṣaydā – Bayrūt, 1425/2005.</p> <p>OWENS, Jonathan, <i>A Linguistic History of Arabic</i>, Oxford University Press, Oxford, 2006.</p> <p>SULEIMAN, Yasir, <i>The Arabic Grammatical Tradition</i>, Edinburgh University Press, Edinburgh, 1999.</p> <p>ŠABANOVIĆ, Hazim: <i>Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima</i>, Biobibliografija, Svjetlost, Sarajevo, 1973.</p> <p>VERSTEEGH, Kees, <i>Landmarks in Linguistic Thought III, The Arabic Linguistic Tradition</i>, Routledge, London and New York, 1997.</p>
----------------	--

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: STILOVI U MODERNOJ ARAPSKOJ KNJIŽEVNOSTI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Izborni predmet	2	2	3,5	07K36-078

Nastavnik: Doc.dr. Semir Rebronja
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Ovaj kurs se baviti stilovima u arapskoj modernoj književnosti; savremenih narativnih i dramskih oblika kao i razvoj moderne poezije na arapskom jeziku od kraja XIX vijeka do danas.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Prepoznati glavne karakteristike (oblike, tehnike i teme) i stilove različitih žanrova u modernoj arapskoj književnosti
- Pokazati razumijevanje da su granice žanrova često zamagljene; tumačiti evoluciju književnih žanrova u arapskom svijetu i dijaspori u svojoj socio-kulturnog konteksta.

Program predmeta:

- Klasična arapska retorika (al-balāga) i stilistika (al-uslūbiyya); nastanak i razvoj stilistike, osobnosti i razlike
- Stil i stilistika u svjetlu moderne književne kritike
- Moderna arapska fiktivna naracija
- Fikcija i zbilja; prvi umjetnički roman, faktori društvene i političke transformacije i utjecaj evropskog egzistencijalizma
- Arapska moderna beletristika između realizma i egzistencijalizma i socijalno-kulturno porijeklo
- Utjecaj prevođenja i adaptacije zapadnih kratkih priča
- Oblik i sadržaj „nove“ arapske poezije, utjecaj evropskog romantizma na mahdžet, simbolizam u arapskoj poeziji, realizam u poeziji nakon Drugog svjetskog rata
- Poezija proze, pjesma proze i slobodni stih
- Mağalla ši'r, pokret „Tammūz“ poezije; svjesna inovacije u poeziji, korištenje antički mitološki i vjerskih motiva
- Metode, trendovi i jezik morežne arapske drame, klasicizam, romantizam, realizam i nadrealizam
- Tragedija, komedija, popularna farsa, alegorija i apsurd
- Utjecaj savremene zapadne književnosti, književne teorije i kritike na arapsko moderno stvaralaštvo
- Nova arapska hermeneutika: savremena interpretacija prije-modernih tekstova u svjetlu književna teorija

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>‘Abbās I. <i>Fan al-ši‘r</i>, Bayrūt, 1996.</p> <p>Allen, R.. <i>Modern Arabic Literature</i>. New York, Ugar, 1987.</p> <p>Ḥafāḡī, MA, <i>al-Islubīyyā va al-bayān al-‘arabī</i>, 1992.</p>				
Dodatna	<p>Badawi, M. M. <i>A Critical Introduction to Modern Arabic Poetry</i>. Cambridge, Cambridge University Press, 1975.</p> <p>Boullata, Issa J. (ed.). <i>Critical Perspectives on Modern Arabic Literature: 1945-1980</i></p> <p>Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</p>				